

Załącznik nr 7
Rn 1/2021

Ocena

adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym ocena adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki ds. kontroli wewnętrznej oraz ocena skuteczności komórki ds. zgodności w Podlaskim Banku Spółdzielczym w Knyszynie za 2020 rok

Stosownie do zapisów § 34 ust. 3. Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, Rada Nadzorcza dokonała oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki ds. kontroli wewnętrznej oraz komórki ds. zgodności uwzględniając w szczególności:

- 1) wyniki kontroli instytucji zewnętrznych, w tym oceny BION
- 2) wyniki audytów zrealizowanych przez SSOZ BPS oraz realizacje wydanych zaleceń;
- 3) raport biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego Banku, w tym wpływ SKW na prawidłowość sporządzenia sprawozdawczości;
- 4) wyniki lustracji oraz stopień realizacji zaleceń po lustracyjnych;
- 5) oceny Banku dokonane przez inne podmioty zewnętrzne;
- 6) wyniki planowanych kontroli problemowych i kontroli doraźnych przeprowadzanych przez upoważnionych pracowników Banku oraz ocenę realizacji zaleceń pokontrolnych;
- 7) ocena realizacji celów strategicznych Banku/planu finansowego;
- 8) osiągnięte przez Bank wskaźniki finansowe określone w regulacjach nadzorczych, umowie SSOZ Zrzeszenia BPS oraz regulacjach wewnętrznych Banku;
- 9) zmaterializowanie się ryzyka reputacji;
- 10) ilość skarg klientów (w tym do KNF), z uwzględnieniem skarg zasadnych;
- 11) ilość i kwota strat operacyjnych.

1. Informacja Zarządu o sposobie wypełnienia zadań w zakresie systemu kontroli wewnętrznej:

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej został zaprojektowany w sposób zapewniający osiągnięcie celów ogólnych Prawa bankowego:

- 1) skuteczność i efektywność działania Banku;
- 2) wiarygodność sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w Banku;
- 4) zgodność działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

System Kontroli Wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach (liniach obrony):

- 1) pierwsza linia obrony – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku. Na tym poziomie komórki/jednostki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za

monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii;

- 2) druga linia obrony – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach/komórkach organizacyjnych (niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii) poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony w ramach monitorowania pionowego. Drugą linię obrony stanowią w Banku komórki organizacyjne mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów kontrolnych oraz dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania. Komórki drugiej linii obrony, poza komórkami wskazanymi w przepisach prawa, wybierane są z zachowaniem zasady niezależności oraz zgodnie z kryteriami przypisania do odpowiedniej linii;
- 3) trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny, mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, który jest realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

2. Ocena adekwatności i skuteczności funkcji kontroli

W 2020 roku w ramach funkcji kontroli pracownicy jednostek organizacyjnych przeprowadzali monitorowanie poziome oraz pionowe w zakresie przestrzegania mechanizmów kontrolnych. Monitorowania były wykonywane zgodnie z podziałem oraz częstotliwością wskazaną w rocznych planach kontroli Podlaskiego Banku Spółdzielczego w Knyszynie zatwierdzonych przez Zarząd Banku oraz plan działania komórki ds. kontroli wewnętrznej przyjęty przez Zarząd oraz zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Banku. Kontrolą wewnętrzną zostały objęte procesy istotne funkcjonujące w Banku wskazane w macyry funkcji kontroli.

Monitorowanie pionowe oraz poziome w zakresie przestrzegania mechanizmów kontrolnych nie wykazało nieprawidłowości znaczących lub krytycznych. Wykryte nieprawidłowości o niskim priorytecie błędu nie generowały ryzyka znaczącego dla działalności funkcjonowania Bank, a tym samym dla adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Wszelkie wykryte nieprawidłowości w funkcjonowaniu mechanizmów kontrolnych były korygowane poprzez wydanie zaleceń przez jednostki przeprowadzające monitorowanie.

Pokreślić należy, że w przypadku mechanizmów kontrolnych, w których stwierdzono niską efektywność zostały podjęte działania w celu ich skorygowania, naprawy lub zastąpienia w związku z podniesieniem skuteczności funkcji kontroli.

Funkcja kontroli w Banku Spółdzielczym została oceniona jako adekwatna i skuteczna.

3. Ocena adekwatności i skuteczności komórki ds. zgodności

W strukturze organizacyjnej Banku wyodrębniono komórkę ds. zgodności. Stanowisko to jest odpowiednio usytuowane w strukturze organizacyjnej Banku. Stanowisko ds. zarządzania ryzykiem zgodności podlega bezpośrednio pod Prezesa Zarządu (podległość organizacyjna) i ma zapewniony dostęp do Rady Nadzorczej (podległość funkcjonalna)

W 2020 roku komórka ds. zgodności realizowała zadania określone przez kierownictwo Banku, tj. m.in.

- 1) dokonywała niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych;
- 2) monitorowała zgodność regulacji wewnętrznych i dokumentów przekazywanych klientom, kontrahentom i osobom trzecim z przepisami prawa;
- 3) identyfikowała i zapobiegała konfliktom interesów;
- 4) koordynowała zarządzanie przeciwdziałaniem wystąpienia nadużyć;
- 5) nadzorowała proces odpowiedzi na reklamacje i skargi klientów Banku;
- 6) prowadziła szkolenia wewnętrzne w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności;
- 7) dokonywała identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka braku zgodności;
- 8) raportowała wyniki identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorcze;
- 9) współpracowała z jednostkami organizacyjnymi Banku przy tworzeniu nowych produktów;
- 10) monitorowała zewnętrzne otoczenie prawne sektora bankowego.

W głównej mierze po przeanalizowaniu wyników pracy należy uznać, że działalność komórki ds. zgodności była adekwatna i skuteczna. Poziom ryzyka braku zgodności znajduje się na akceptowanym przez Bank poziomie.

Komórka jest odpowiednio podporządkowana organizacyjnie oraz posiada odpowiedni regulamin działania zatwierdzony przez Radę Nadzorczą. Nie występuje konflikt interesów w działalności komórki oraz jej usytuowaniu w strukturze organizacyjnej.

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego nie zgłaszał uwag co do działalności komórki ds. zgodności, jak również uwagi nie pojawiły się uwagi z strony biegłego rewidenta oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Działalność komórki ds. zgodności została oceniona jako adekwatna i skuteczna.

4. Informacje o wynikach ocen cząstkowych w zakresie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej zgodnie z ustanowionymi przez Zarząd Banku kryteriami oceny

Lp.	Obszar mający wpływ na ocenę SKW	Miernik wykonania	Rzeczywiste wykonanie / realizacja	
			TAK	NIE
Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS				
1	Osiągnięcie wskaźników określonych w Umowie SSOZ	Do realizacji celu uznaje się poziom realizacji min. na poziomie 90%	X	
2	Ocena SKW w Systemie Ochrony (aktualna)	Zgodnie z oceną dokonaną przez RN SSOZ BPS	Brak oceny	
3	Wynik ostatniego badania audytowego	Do realizacji celów uznaje się ocenę ogólną na poziomie w przedziale 1-2	X	

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego				
1	Inspekcja KNF (aktualna)	Brak upomnień dla Zarządu Banku oraz brak istotnych uwag ani wniosków o przekwalifikowanie kredytów	X	
2	Ocena nadzorcza BION (aktualna)	Ocena w przedziale 1-2,5.	X	
Podmioty zewnętrzne				
1	Wyniki ostatniego badania sprawozdania finansowego	Do realizacji celu uznaje się brak istotnych uwag co do prawidłowości funkcjonowania SKW	X	
2	Ocena SKW w oparciu o wyniki przeprowadzonej lustracji, audytu lub innego zewnętrznego podmiotu	Do realizacji celu uznaje się brak istotnych uwag co do prawidłowości funkcjonowania SKW	X	
Podlaski Bank Spółdzielczy - wewnętrzny przegląd				
1	Wyniki planowanych kontroli problemowych i kontroli doraźnych przeprowadzonych przez upoważnionych pracowników Banku	Maksymalnie 3 błędy o priorytecie <u>błąd znaczący</u> wykryte w ramach SKW. Brak <u>błędu krytycznego</u>	X	
2	Ocena realizacji zaleceń wydanych przez podmioty kontrolujące	Do realizacji celu uznaje się terminowość wykonania zaleceń, tj. w oczekiwanym zakresie i wyznaczonym terminie	X	
3	Realizacja celów strategicznych	Do realizacji celu uznaje się realizacje w wyznaczonych terminach oraz oczekiwanym zakresie	X	
4	Realizacja planu finansowego	Do wykonania celu uznaje się realizację na poziomie 90% założonego wyniku finansowego	X	
5	Straty operacyjne	Kwota strat operacyjnych nie przekracza 5% wyniku finansowego oraz brak jest trendu wzrostowego w poziomie strat w stosunku do okresu analogicznego roku poprzedniego	X	
6	Limity wewnętrzne	Do realizacji celu dopuszcza się max. 3 przekroczenia w ciągu roku wynikające wyłącznie z jednorazowych zdarzeń. Brak przekroczeń limitów nadzorczych oraz wynikających z Prawa bankowego	X	
7	Skargi Klientów do KNF	Brak skarg do KNF	X	
8	Skargi Klientów do	Nie przekraczanie 5 skarg do Banku w roku,	X	

	PBS	przy jednoczesnym trendzie malejącym		
9	Materializacja ryzyka reputacji	Brak strat finansowych z tytułu ryzyka reputacyjnego	X	

Ogólna ocena Systemu Kontroli Wewnętrznej na podstawie dokonanych ocen cząstkowych z badanych obszarów jest **satysfakcjonująca**

5. Podsumowanie

Na podstawie wyżej opisanych ocen cząstkowych, tj. oceny systemu kontroli wewnętrznej, oceny funkcji kontroli, komórki ds. kontroli wewnętrznej oraz komórki ds. zgodności stwierdza się, że:

- 1) system kontroli wewnętrznej w Banku był adekwatny do wielkości i profilu działalności Banku;
- 2) cele związane z funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej zostały zrealizowane;
- 3) zaprojektowane mechanizmy kontrolne w sposób efektywny ograniczały zidentyfikowane ryzyka;
- 4) skuteczność systemu kontroli wewnętrznej wykryła wystąpienie małej ilości nieprawidłowości;
- 5) komórka ds. kontroli wewnętrznej i komórka ds. zgodności realizuje adekwatnie i skutecznie swoją funkcje, w sposób odpowiedni zarządza ryzykiem towarzyszącym działalności bankowej;
- 6) monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych było realizowane zgodnie z matrycą funkcji kontroli,

Reasumując powyższe Rada Nadzorcza stwierdza, że w Podlaskim Banku Spółdzielczym w Knyszynie funkcjonuje adekwatny i skuteczny System Kontroli Wewnętrznej.

Rada Nadzorcza
Podlaskiego Banku Spółdzielczego
w Knyszynie

Jan Dypski